

บทที่ 14

นวัตกรรมยกระดับคุณภาพการศึกษา 2

ในบทนี้จะต่อเนื่องการยกระดับการศึกษาในบทที่แล้ว แต่จะขอกล่าวเฉพาะหัวข้อที่เป็นผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยจะนำเสนอการจัดการศึกษาของผู้เรียนกลุ่มนี้เพื่อเป็นแนวทางให้ศึกษาค้นคว้าต่อเนื่องว่าจะทำการยกระดับการจัดการเรียนรู้อื่นๆที่แปลกใหม่ และสามารถช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้นกว่าการจัดการเรียนการสอนที่มีอยู่ในปัจจุบันได้อีกหรือไม่

ความหมาย

ผู้เรียนหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามความหมายขององค์การอนามัยโลก (WHO) (สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2553:ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของคำว่า **ผู้เรียนหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ** ว่า หมายถึง ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษซึ่งจะต้องอยู่ในขอบเขต 3 ประการ คือ

1. ความบกพร่อง (Impairment)
2. ไร้สมรรถภาพ (Disability)
3. ความเสียเปรียบ (Handicap)

การจัดการศึกษาที่จะกล่าวถึงเป็นการจัดการศึกษาเพื่อผู้เรียนที่มีความบกพร่อง ซึ่งจะกล่าวถึงความบกพร่องในด้านต่างๆ และการจัดการศึกษาเพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดการต่อยอดทางด้านความคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มนี้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามศักยภาพของผู้เรียนเอง

ประเภทของผู้เรียนที่มีความบกพร่อง

ประเภทของผู้เรียนที่มีความบกพร่องที่จะกล่าวถึงในบทนี้มี 4 ประเภท ดังนี้(สถาบันราชภัฏนครราชสีมา,2553:ออนไลน์)

1. ผู้เรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา
2. ผู้เรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน
3. ผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็น
4. ผู้เรียนที่บกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ

เนื่องจากความบกพร่องแต่ละประเภทแตกต่างกัน ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จึงแตกต่างกันตามสภาพความบกพร่องของผู้เรียนด้วย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา

ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา (MR) (สถาบันราชภัฏนครราชสีมา,2553:ออนไลน์)เป็นผู้เรียนที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากผู้เรียนประเภทอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด ผู้เรียนกลุ่มนี้มักถูกชักจูงได้ง่าย เนื่องจากเป็นเด็กที่เข้ากับคนง่าย เชื่อใจคนง่าย ผู้เรียนกลุ่มนี้ช่วยตนเองได้บ้าง บางคนไม่สามารถช่วยตนเองได้ ผู้เรียนจะมีช่วงความสนใจสั้น ขาดสมาธิ ความจำไม่ได้ ไม่สามารถจดจำอะไรได้นาน ใช้ภาษาได้ไม่มากนัก พอจะสื่อความหมายได้ง่าย ๆ สุขภาพร่างกายมักไม่สมบูรณ์ ซึ่งในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้นสามารถแยกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่บกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยหรือขนาดน้อย
2. การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปานกลาง
3. การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับรุนแรง และรุนแรงมาก

การช่วยเหลือผู้เรียนที่บกพร่องทางสติปัญญาในชั้นเรียนปกติ

จากความพยายามในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีความเสมอภาคทางการศึกษาจึงเกิดการเรียนร่วมของผู้เรียนหลากหลายประเภทมากขึ้น ซึ่งผู้สอนจะต้องพยายามทำให้ผู้เรียนในชั้นเรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่สอนให้มากที่สุด เท่าที่ศักยภาพของผู้เรียนจะพัฒนาได้ ดังนั้นจึงมีการช่วยเหลือผู้เรียนที่บกพร่องทางสติปัญญาทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียน ดังนี้ (สถาบันราชภัฏนครราชสีมา,2553:ออนไลน์)

1. สอนเป็นลำดับขั้นตอนอย่างละเอียด สอนซ้ำ ๆ ไปทีละขั้น แม้แต่งานที่ซับซ้อนก็สอนให้กับผู้เรียนเหล่านี้ได้ไม่ยาก หากสอนทีละขั้นซ้ำ ๆ ไปตามลำดับ
2. ในการเรียนรู้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ต้องให้ผู้เรียนได้ทำซ้ำ และทบทวนซ้ำแล้วซ้ำอีกทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ
3. พยายามให้เด็กออกเสียงสิ่งที่เรียนด้วย เนื่องจากการออกเสียงมีส่วนช่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้น
4. ต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ งานที่ใหม่ ยาก ซับซ้อนไม่สามารถส่งเสริมแรงจูงใจให้กับผู้เรียนประเภทนี้
5. ประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งการประเมินที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ และต้องเก็บบันทึกไว้อย่างเป็นระบบ
6. พยายามให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีเมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมใด ๆ การให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีเป็นแรงจูงใจที่ดีในการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน

ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีปัญหาทางภาษาและการพูดร่วมด้วย เนื่องจากสภาพการได้ยินมีความบกพร่อง จึงไม่สามารถได้ยิน และเลียนเสียงในการเจรจาได้ ดังนั้นการแสดงออกทางอารมณ์ของผู้เรียนจะใช้พฤติกรรมทางกายเป็นสื่อแสดงออกมา การ

เรียน การปรับตัว การสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะดีกว่าผู้เรียนปกติ เพราะไม่สามารถสื่อสารได้ แต่ความสามารถทางสติปัญญาเท่าผู้เรียนปกติทุกอย่าง เพียงแต่มีข้อจำกัดทางภาษาจึงทำให้ดูเหมือนว่า ผู้เรียนดีกว่าผู้เรียนอื่นๆ ทั่วไป การปรับตัวแตกต่างไปจากผู้เรียนปกติ ส่วนการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนกลุ่มนี้ สามารถใช้หลักสูตรและการสอนร่วมกับหลักสูตรของผู้เรียนปกติได้ แต่ต้องมีการปรับในเรื่องของจุดประสงค์และการวัดผลประเมินผลบ้าง สำหรับการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่ว่าจะเป็นประเภทหูตึง หรือหูหนวกก็ตาม จำเป็นต้องสอนให้มีโอกาสฝึกพูด ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการพูด ดังนั้นในการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรครอบคลุมการฝึกฝนผู้เรียนในด้านต่าง ๆ คือ(สถาบันราชภัฏนครราชสีมา,2553:ออนไลน์)

1. การฝึกฟัง (Auditory Training) เป็นวิธีการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้รู้จักฟังโดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ

1.1 ให้รู้จักเสียงที่ฟัง ไม่ว่าจะเป็เสียงอะไรก็ตามรวมทั้งเสียงที่เป็นการพูดในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของผู้เรียน

1.2 ให้แยกเสียงที่คละกันในสิ่งแวดล้อมได้ ซึ่งควรฝึกเมื่อผู้เรียนอายุได้ 3 ขวบ

1.3 ให้แยกเสียงพูดได้ว่า เป็นเสียงเช่นไร หรือเสียงใคร

2. การฝึกอ่านคำพูด (Speech reading) เป็นการฝึกอ่านริมฝีปาก หรือการเคลื่อนไหวริมฝีปากของผู้พูดเพื่อให้เข้าใจความหมายตรงกัน

3. ภาษามือและการสะกดนิ้วมือ (Sign Language and Finger spelling) เป็นวิธีดั้งเดิมที่เริ่มมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 และยังคงใช้มาจนถึงปัจจุบัน ภาษามือมีข้อดีคือสามารถสื่อความหมายได้รวดเร็วและเป็นที่น่าสนใจของคนหูหนวกได้โดยสะดวก

4. การสื่อสารระบบรวม และทำเนาะคำพูด (Total Communication and Cued Speech) การสอนคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในปัจจุบัน ไม่ได้เน้นการฝึกฟัง หรือภาษามืออย่างใดอย่างหนึ่งเหมือนในอดีต แต่พยายามจะใช้หลายๆ ระบบรวมกัน

การช่วยเหลือผู้เรียนที่บกพร่องทางการได้ยินในชั้นเรียนปกติ

เนื่องจากสติปัญญาของผู้เรียนที่บกพร่องทางการได้ยินไม่ได้บกพร่อง จึงมีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายกว่าผู้เรียนแบบแรกซึ่งทำได้ดังนี้ (สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2553:ออนไลน์)

1. จัดให้ผู้เรียนหนึ่งในบริเวณที่จะรับฟังการสนทนาได้ชัดเจน
2. พยายามลดการรบกวนทางด้านเสียง และด้านการเห็นให้เหลือน้อยที่สุด
3. พยายามพูดให้เป็นปกติ และเป็นธรรมชาติ
4. ต้องแน่ใจว่านักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินมองเห็นหน้า
5. พยายามหาทางให้ผู้เรียนได้พูดบ่อย ๆ เนื่องจากผู้เรียนพยายามไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
6. พยายามเรียกผู้เรียนให้ตอบคำถาม หรือพูด เพื่อทดสอบความเข้าใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
7. ต้องให้กำลังใจผู้เรียนในการถามคำถาม ถ้าจะอธิบายซ้ำต้องอธิบายใหม่โดยใช้คำพูดที่แตกต่างออกไปจากการถามครั้งแรก จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดีขึ้น
8. ใช้สื่ออุปกรณ์ในการสอนให้มาก ในการสรุปบทเรียนนั้นผู้สอนต้องเขียนกระดานคำสรุปบทเรียนให้ผู้เรียนได้อ่านและบันทึกไว้

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็น

ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีลักษณะต่างไปจากผู้เรียนบกพร่องประเภทอื่น ๆ กลุ่มนี้ต้องการให้คนอื่นปฏิบัติต่อพวกเขาเหมือนคนปกติ เพราะโดยสามัญสำนึกส่วนใหญ่แล้วผู้ที่บกพร่องทางการเห็นต้องการช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด พัฒนาการในด้านต่างๆ ของผู้เรียนกลุ่มนี้จะช้ากว่าผู้เรียนปกติเพียงเล็กน้อย เช่น พัฒนาการทางภาษา การสร้าง

ความคิดรอบยอด การเคลื่อนไหว เป็นต้น ส่วนทักษะภาษา หรือ ความสามารถทางสติปัญญา เหมือนผู้เรียนปกติทั่วไป โดยสภาพรวมจึงสามารถอยู่ในสังคมเพื่อน ๆ ผู้เรียนปกติได้ดี ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นจึงควรจัดดังนี้ (สถาบันราชภัฏ นครราชสีมา, 2553:ออนไลน์)

1. หลักสูตรเนื่องจากผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีข้อจำกัดทางสายตา จนไม่สามารถใช้สายตาที่เหลืออยู่ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้ได้ ดังนั้นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนเหล่านี้จึงต้องปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่ตาบอด อย่างไรก็ตามโดยสภาพรวมแล้วหลักสูตรควรใช้เหมือนกับผู้เรียนปกติให้มากที่สุด

2. สิ่งที่เป็นจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีอยู่ 4 ประการ

2.1 อักษรเบรลล์ (Braille) การสอนอักษรเบรลล์ กับผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็นนี้ ใช้กับผู้เรียนที่ตาบอดสนิท หรือมีการเห็นหลงเหลืออยู่น้อยมากจนไม่สามารถใช้สายตาเรียนรู้ได้

2.2 การใช้การเห็นที่เหลืออยู่ ด้วยปัญหาจากการอ่านอักษรเบรลล์ และด้วยความจริงที่ว่าผู้บกพร่องทางการเห็นส่วนมาก ยังมีการเห็นที่เหลืออยู่บ้างที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ ผู้บกพร่องทางการเห็นในปัจจุบันจึงได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้อ่านด้วยสายตาให้มากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันความก้าวหน้าทางการพิมพ์ สามารถปรับขยายให้ตัวอักษรมีขนาดเท่าใดก็ได้ที่เหมาะสมกับระดับการเห็นของผู้เรียน ประกอบกับสามารถใช้แว่นขยายหรือจอภาพโทรทัศน์ หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ฉายขยายตัวอักษรให้ตัวโตได้หลายเท่าของตัวพิมพ์ปกติ

2.3 การฝึกทักษะการฟัง (Listening Skills) ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีสูง ทำให้ทักษะการฟังของคนบกพร่องทางการเห็นมีมากขึ้นด้วย การใช้ทักษะการฟังมีความสะดวกและรวดเร็วกว่าการใช้อักษรเบรลล์เป็นอย่างมาก ซึ่งปัจจุบันผู้บกพร่องทางการเห็นเป็นจำนวนมากจึงนิยมใช้การฟังมากขึ้น ฟังจากเทป หรือเครื่องที่บันทึกเสียงคอมพิวเตอร์ มากขึ้นเป็นลำดับ อย่างไรก็ตามการใช้การฟังมากเกินไปจะทำให้มีข้อเสียคือ ผู้เรียนที่พอมองเห็นเหลืออยู่บ้างไม่พยายามใช้สายตาที่เหลืออยู่ของตน ประการต่อมาการบันทึกเสียงไม่สามารถบันทึกสำหรับทุกสิ่งทุกอย่างได้ทั้งหมด

2.4 การฝึกการเคลื่อนไหว (Mobility Training) ถือเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อผู้บกพร่องทางการเห็นอย่างมาก เพราะจะต้องใช้ในการเดินทางและเคลื่อนไหวด้วยตนเองไปในที่ต่าง ๆ โดยอิสระการเคลื่อนไหวจำเป็นต้องฝึกคือ การทำความคุ้นเคยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

และการเคลื่อนไหว การทำความคุ้นเคยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม ว่ามีอะไร อยู่ที่ไหน จะใช้ประโยชน์อย่างไร หรือกล่าวง่าย ๆ ก็คือให้รู้ตัวเองว่ามีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในลักษณะใดบ้าง ส่วนการเคลื่อนไหวเป็นการสอนให้ผู้เรียนสามารถเคลื่อนไหวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย การเคลื่อนไหวสามารถใช้คนนำทาง ใช้สุนัขนำทาง ใช้ไม้เท้า และใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์

การช่วยเหลือผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็นในชั้นเรียนปกติ

ผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็นส่วนใหญ่ จะมีความสามารถใกล้เคียงกับผู้เรียนปกติมีแต่การเคลื่อนไหวเท่านั้นที่ล่าช้ากว่า จึงพบผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็นเรียนร่วมกับผู้เรียนปกติค่อนข้างมาก ซึ่งสามารถให้การช่วยเหลือได้ดังนี้(สถาบันราชภัฏนครราชสีมา,2553:ออนไลน์)

1. ปลอ่ยให้ผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็นได้รับผิดชอบต่อทรัพย์สิน สิ่งของต่าง ๆ เพื่อฝึกให้เขาสามารถพึ่งตนเองได้
2. ในบางครั้งควรให้ผู้เรียนปกติช่วยนำทางผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็นบ้าง จนกว่าผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็นคนนั้นจะแสดงที่ทำว่าสามารถช่วยเหลือตนเองได้
3. ปฏิบัติต่อผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นเหมือนผู้เรียนทั่วไปทุกประการ ไม่ว่าจะ เป็นกฎระเบียบวินัย หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญของชั้นเรียน
4. ส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนทั่วไปกับผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็น
5. สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมของชั้นเรียน หากว่ามีบางกิจกรรมที่ผู้เรียนไม่สามารถเข้าร่วมได้ ควรจัดเตรียมกิจกรรมอย่างอื่นทดแทน
6. มอบหมายงานพิเศษให้เหมือนกับคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน เช่น เวิร์กประจำวัน รดน้ำต้นไม้ ทำแปลงปลูกผัก ทำความสะอาด ดูแลเด็ก หรืออื่น ๆ
7. ควรฝึกและให้โอกาสผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็นได้ช่วยเหลือเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนบ้าง

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่บกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ

ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ ส่วนใหญ่จะไม่มีปัญหาด้านสติปัญญา ยกเว้นผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพบางประเภทเท่านั้นที่อาจเรียนอ่อนกว่า

ผู้เรียนปกติ เช่น ผู้เรียนที่บกพร่องทางระบบประสาทส่วนกลาง ส่วนการปรับตัวและลักษณะทางอารมณ์จะใกล้เคียงกับผู้เรียนปกติหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าผู้เรียนได้รับการฟื้นฟู ได้รับการเตรียมความพร้อมทางด้านจิตใจเพียงใด ปัญหาของผู้เรียนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นเรื่อง ทักษะทางสังคม เพราะผู้เรียนจะทำกิจกรรมได้ไม่เท่าผู้อื่น การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพจึงควรจัด ดังนี้ (สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2553:ออนไลน์)

1. หลักสูตรสำหรับผู้เรียนกลุ่มนี้ไม่ควรแตกต่างไปจากผู้เรียนปกติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณหรือประสบการณ์อื่น ๆ ที่มีความจำเป็นต่อชีวิต

2. การเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ควรต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับผู้เรียน ก็คือการสอน ทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน และทักษะทางอาชีพเนื่องจากความบกพร่องของผู้เรียนไม่สามารถใช้ประโยชน์จากการศึกษาเช่นคนทั่วไปได้อย่างเต็มที่ จึงต้องจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียนในหลาย ๆ กิจกรรมที่ผู้เรียนที่บกพร่องทางร่างกายและสุขภาพไม่สามารถกระทำได้ดีเท่าที่ เช่น พลศึกษา การท่องเที่ยวศึกษาออกสถานที่หรือการใช้สถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน โรงเรียนต้องหาทางปรับสื่อการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

3. การปรับพฤติกรรม เนื่องจากผู้เรียนเหล่านี้ไม่สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมได้เหมือนคนดังนั้นจึงต้องพยายามหาทางปรับปรุงพฤติกรรมให้ใช้ประโยชน์ได้ดี และไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม

4. การจัดให้บริการเสริมแก่ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ ควรเน้นสิ่งต่อไปนี้ให้มาก

4.1 การให้บริการเครื่องใช้และเครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้นั่งพิเศษ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เปิดหนังสือ ที่ตั้งหนังสือ ที่จับดินสอ ห้องสุขา โดยเฉพาะทางลาดเพื่อขึ้นลงอาคาร

4.2 การแก้ไขและบำบัดจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ จิตแพทย์ พยาบาล นักกายภาพบำบัด นักแก้ไขการพูด และนักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

การช่วยเหลือผู้เรียนที่บกพร่องทางร่างกายและสุขภาพในชั้นเรียนปกติ

การช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มนี้จะเป็นไปเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้เรียนให้มีโอกาสนำประสบการณ์ขั้นพื้นฐานในการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ใน ซึ่งมีแนวทางในการช่วยเหลือที่สำคัญ ๆ ดังนี้(สถาบันราชภัฏนครราชสีมา,2553:ออนไลน์)

1. ต้องเก็บประวัติการรักษาทางการแพทย์ของผู้เรียนไว้อย่างดี เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม

2. ผู้เรียนต้องได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าผู้เรียนจะอยู่ในสถานที่ใด สถานการณ์ใดก็ตาม ต้องพยายามจัดการศึกษาให้ได้ เช่น ผู้เรียนเจ็บป่วยในโรงพยาบาล โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนให้เป็นพิเศษ หรือจัดโครงการอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะช่วยผู้เรียนให้เรียนทันเพื่อน ๆ ในชั้น

การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์เป็นการเรียนที่จะต้องมีความรู้ควบคู่กับกระบวนการแทบทุกชั่วโมงที่มีการเรียนในห้องเรียนจึงจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ในการเรียน ดังภาพการเรียนรู้อันในห้องเรียนต่อไปนี้

ภาพแสดงการสอนด้านความรู้ในห้องเรียน

จากภาพจะเห็นว่าถ้าเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในส่วนของ การให้ความรู้ ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาไปพร้อมๆกัน โดยผู้สอนจะบรรยาย และให้ผู้เรียนตอบคำถามเพื่อตรวจสอบความรู้ว่าผู้เรียนเข้าใจตรงตามที่ผู้สอนหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องใช้ประสาทสัมผัสหลายๆส่วน เช่น ตา และหู เพื่อประกอบการเรียนรู้

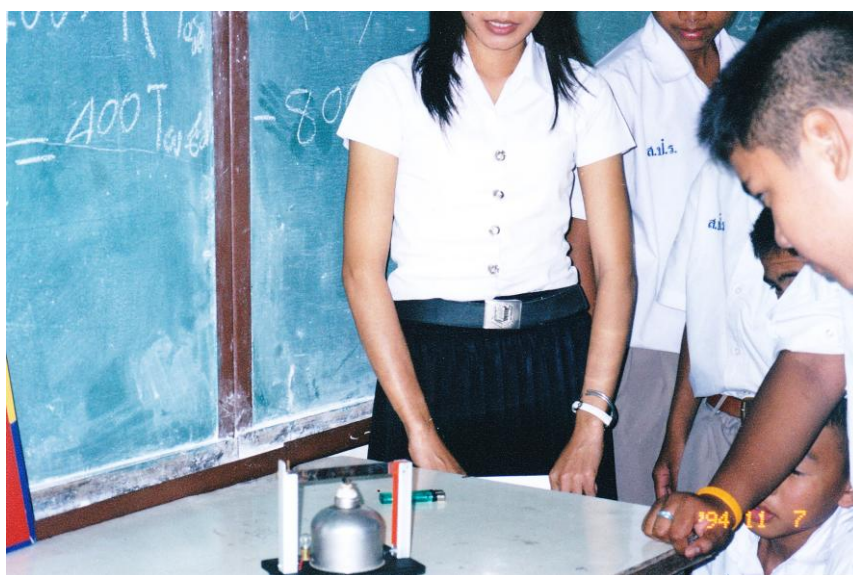

ภาพการสอนความรู้โดยผู้สอนให้ผู้เรียนมาดูการทำงานของเครื่องมือเป็นรายบุคคล

ภาพการสอนความรู้โดยผู้สอนให้ผู้เรียนมาช่วยถืออุปกรณ์ให้เพื่อนๆลงทำกิจกรรมการเรียนรู้

แต่ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ จะมีความสามารถในการรับรู้ทางด้านความรู้และกระบวนการไม่เท่ากัน เช่นผู้เรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา ย่อมทำให้เข้าใจในเนื้อหาได้น้อยกว่าผู้เรียนที่บกพร่องทางด้านอื่น ๆ และผู้เรียนที่บกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ ย่อมมีข้อวิญะส่วนต่างๆของร่างกายทำกิจกรรมทางการเรียนได้ไม่สะดวก เช่นใช้มือที่ไม่สมบูรณ์ทำการทดลองไม่ได้ หรือ ทำได้ไม่ถนัด เป็นต้น นอกจากการสอนในส่วนของความรู้ ยังมีการสอนในส่วนของกระบวนการที่เกิดขึ้นแทบทุกคาบเรียน ของการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ดังภาพ

ภาพการใช้กระบวนการในการหาความรู้ของผู้เรียนโดยมีผู้สอนคอยอำนวยความสะดวก

ซึ่งจะเป็นโจทย์ให้ผู้สอนทุกคนที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้คิดหาวิธีการแก้ปัญหา ดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา และยกระดับการศึกษา โดยเน้นความเสมอภาคในระดับความรู้ขั้นพื้นฐาน(ระดับประถมศึกษา ถึง ระดับมัธยมศึกษา) ซึ่งจะเป็นพื้นฐานความรู้ของคนทุกคน ในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน จึงนับว่าเป็นความท้าทายสำหรับผู้สอนที่จะคิดค้นหาวิธีแก้ปัญหาให้ผู้บกพร่องในด้านต่าง ๆ ได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ในการศึกษาหาความรู้ของตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำและอำนวยความสะดวกทางการเรียน ดังตัวอย่างแนวทางการช่วยเหลือผู้เรียนที่เสนอไว้ข้างต้น

สรุป

การยกระดับการศึกษาของไทยในหัวข้อที่ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความต้องการพิเศษจะกล่าวถึงผู้เรียนที่มีความบกพร่อง 4 ด้าน คือความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้เรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน ผู้เรียนที่บกพร่องทางการเห็น และผู้เรียนที่บกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ ซึ่งผู้สอนควรจะช่วยผู้เรียนกลุ่มนี้สามารถเรียนรู้ได้เท่าเทียมกับผู้เรียนปกติให้มากที่สุดเท่าที่ศักยภาพของผู้เรียนจะพัฒนาได้ โดยใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนเข้าช่วยเหลือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทางการเรียน

แบบฝึกหัด

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ถ้าท่านต้องสอนนักเรียนที่บกพร่องทางการเห็นท่านจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิทยาศาสตร์ให้ผู้เรียนกลุ่มนี้อย่างไร

2. ถ้าท่านต้องสอนนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินท่านจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิทยาศาสตร์ให้ผู้เรียนกลุ่มนี้อย่างไร

3. ถ้าท่านต้องสอนนักเรียนที่บกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ ท่านจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ให้ผู้เรียนกลุ่มนี้อย่างไร